

(Политика, 30.04.2009)

Сигурно је да се неће вратити године у којима ће постојати анархија, да ће полиција зауставити размах криминалних група којима неће дозволити да управљају државним и друштвеним процесима. Али држава треба да покаже своју вољу да заједнички ради на томе и наравно да прекине своју некад прећутну подршку и повезаност са криминалом. Јер све док се неко нада да ће неко некога заштитити он ће се до краја бавити криминалним радњама. Још једном понављам – нити ћу било кога да хапсим по наредби нити ћу било кога да ослобађам од кривице – рекао је потпредседник владе и министар унутрашњих послова Ивица Дачић у интервјуу за „Политику”. Он је додао да се још приликом ступања на дужност договорио са председником Борисом Тадићем да неће бити привилегованих ни монтираних политичких процеса.

Дачић је дан раније боравио у Прагу на министарској конференцији посвећеној миграцијама, на којој је имао низ билатералних разговора са колегама по функцији из других земаља, а тема су били европски пут и либерализација визног режима.

– Основно у свим тим разговорима јесте да Европска комисија сматра да је Србија направила велики напредак и сада треба решавати низ неких оперативних проблема како би се што пре реализовала визна либерализација – рекао је Дачић. Он је казао да ће 11. маја највероватније у Србију доћи представници Европске комисије ради оцене постојећег стања и уколико извештај буде повољан, а министар каже да је оптимиста, он би после избора за европски парламент требало да буде достављен и том парламенту и државама чланицама шенгенског споразума.

У извештајима са конференције се наводи да ће Немачка подржати визну либерализацију и европски пут Србије. Ангела Меркел је рекла да место у ЕУ у ближој будућности има само Хрватска. Да ли сте из разговора са немачким министром Волфгангом Шојблом дошли до закључка да је тај став сада другачији?

Питање односа појединих држава према проширењу ЕУ некада је повезано са унутрашњим политичким односима. Никада није било речи да треба зауставити ширење

ЕУ. О процесу истицања наше кандидатуре, свакако треба разговарати после избора за европски парламент и после немачких избора у септембру. Оно што је сигурно, Немачка подржава визну либерализацију према нашим грађанима, и то је битно јер је Немачка наш кључни полицијски партнер међу земљама ЕУ.

Постоји прича у дипломатским круговима да је Брисел увидео да је претерао у својим захтевима према Београду и да на неки начин мора да му помогне?

Видећемо да ли ће то тако бити. Ја нисам у предизборној кампањи, па да дајем неке рокове како би народ гласао за мене. Ја сам Олија Рена директно питао: причајмо реално, да не бисмо једни друге лагали, какав је даљи ток и процедура. Зато што ми овде имамо читав низ оперативних дневних проблема који су везани за рокове које, на крају крајева, нисам ја поставио. Рокови су били нереални – још 31. децембра прошле године требало је да престану да важе стари пасоши. Чак су ме људи из Европске комисије питали зашто смо сами себи поставили такве рокове када то нико није тражио.

Мале странке имају своје захтеве, избијају афере, однос странака у власти је хладан. Да ли вас то подсећа на годину када је Зоран Живковић распустио владу и расписао ванредне изборе?

Код нас су се правиле невољне коалиције, односно коалиције у којима неко мисли да треба да водимо политичку борбу једни против других. Па су се онда обрачунавали једни с другима путем медија. Та ружна навика из прошлости треба да се остави по страни. Не да би се правила вештачка монолитност, већа зато што је и немогуће радити у таквој атмосфери. У овом тренутку постоји неколико питања око којих су се појавиле разлике, али не видим могућност распада коалиције, не видим потребу за одржавањем ванредних парламентарних избора.

Зар не би омогућили, рецимо, стварање нове коалиције?

Промене су могуће утолико што бирачко тело СРС-а више неће бити монолитно, па је могуће правити договоре са странкама које су настале. СРС нема разлога да се плаши избора. На прошлим изборима, у време када уопште нисмо били присутни у јавности, освојили смо 7,5 одсто гласова.

Зар се вама не чини да је владајућа коалиција можда могла да учини оно што је урадио Мило Ђукановић, да пре него што стигне главни талас светске економске кризе потврди своју већину?

Не знам чиме би ми то допринели да та криза буде мања. Тиме што би одржали ванредне парламентарне изборе? То је отприлике као што мислимо да ће тиме што се не пију кафе и вода на седници владе доћи до економске стабилизације. Ову кризу није изазвала Влада Србије. Ако има неке поуке неке поуке из кризе, то је да престану више да држе предавања они који су 2000. године говорили да је либерални капитализам најбоље што може да постоји на свету. Ово је крах неолибералног концепта капитализма. Одговор на светску економску кризу јесте већа улога државе.

Али један заговорник неолиберализма је Г17 плус?

Многи су извукли поуке из онога што се десило. И СПС је извукао поуке из онога што се десило деведесетих година. Ја сам на састанку с највишим државним функционерима, рекао: људи, у каквој је атмосфери СПС владао – рат, бомбардовање, санкције. Ова криза је хиљадити део те кризе. Вероватно људи из Демократске странке размишљају о томе да с једне стране имамо интерес државе да не буде политичке нестабилности као додатног фактора економске кризе, с друге стране свакодневне уцене малих странака. Па можда размишљају када би било најбоље одржати изборе. Нисам против избора, али мислим да је у овом тренутку најважније како да се држава избори да криза има што мање негативних ефеката.

Нисте једном изјавили да мале странке имају своје захтеве. Какве захтеве и које су странке у питању?

Свака странка има неки свој захтев који сматра ултимативним. Наравно, у питању су кадровски захтеви. А пошто је парламентарна већина мала, то отвара могућност да многе странке мисле да су оне биле те које су донеле парламентарну већину. Мислим да је боље имати редовнију комуникацију и стварати позитивну атмосферу него само формализован однос, чиме би се избегли проблеми који се понекад јављају приликом изгласавања неких закона.

Какав је однос СПС и Г17 плус? Како бисте га дефинисали?

Он је коректан, јер немамо никаквих додирних тачака у влади.

Једино Милутин Мркоњић и Верица Калановић имају додирне тачке – Министарство за инфраструктуру и Министарство за национални инвестициони план. Све остале ствари нису међусобно повезане тако да ми немамо никаквих проблема у односима са Г17 плус. Ми имамо само генерални проблем – да би требало да будемо међусобно много солидарнији него што јесмо, да се више договарамо и да се о спорним тачкама разговара, а не да се саопштавају путем медија.

Више пута сте рекли да сте за смањивање министарстава, али пре свега броја запослених у њима. Зар у контактима са Борисом Тадићем никада није покренуто питање смањивања броја министарстава?

Оно је било покренуто на крају једног састанка и разговараће се опет када се заврше нека питања, као што је питање ребаланса буџета. Конкретно ми нисмо о томе разговарали.

Министар Милан Марковић прекјуче је изјавио да је идеја да буде 15 министарстава.

То сам ја још пре рекао. Али шта подразумева 15 министарстава? Ево, направите ви предлог 15 министарстава. Знате ли колико министарстава неће бити? У развијеним земљама министарство унутрашњих послова обухваћено је заједно са министарством правде.

Зар смањивање броја министара не би био добар потез за саму владу? То би био сигнал грађанима да власт штеди.

Слажем се да би то био добар потез... Али добар потез и све наше жеље понекад нису реалне... Уосталом, нека дају предлог па ћемо видети.

Да ли је тачно да полицији недостаје око 15.000 полицајаца?

Да би Министарство унутрашњих послова обављало све своје функције по систематизацији посла требало би да има између једне петине и једне четвртине више полицајаца него што сада има. Ми сада не можемо да примамо нове људе него прераспоређујемо ове које имамо.

Колико је усаглашен државни механизам у борби против организованог криминала?

У последњем периоду дошло је до знатно боље сарадње између полиције и тужилаштва. Од када сам ја министар, полиција није спровела ниједну акцију а да пре тога са тужилашвом није разговарала о томе. Веома је побољшана сарадња са безбедносним службама, са БИА и ВБА, што такође раније није био случај због неких међусобних неповерења. Можда је најважније што сада постоји Савет за националну безбедност који координира активности. Јоцићево хапшење на неки начин била је координирана акција уз потпуно учешће Савета за националну безбедност.

За доста људи који се налазе на потерницама говори се да су у околним земљама: Звездан Терзић, Станко Суботић, Никола Лазић. Каква је сарадња са земљама у региону?

Ми инсистирамо на чистим рачунима. Ми имамо договор са свим министарствима унутрашњих послова из земаља бивше Југославије да сарађујемо, да ниједна држава не сме да буде склониште за оне који беже из једне земље у другу. Да ли је то заиста тако биће потребно време да се утврди. Српска полиција је показала да јесте фактор стабилности у целом овом региону и да веома озбиљно схватамо сва ова питања о којима говоримо. Нисам сигуран да то постоји код свих држава бивше Југославије, и ми ћемо на томе посебно инсистирати.

Да ли стоји податак да организација једне важне утакмице кошта више од 100.000 евра?

Па ево, када сам прочитао да ће се одржати манифестација хомосексуалаца, одмах сам почео да размишљам како ће то изгледати са безбедносног аспекта. Чак сам престао да гледам фудбалске утакмице с аспекта резултата него само да ли је све мирно и колико трошкова ми имамо због свега тога. Када су се одржавали антифашистички и фашистички скуп у Београду ми смо извели између 2.000 и 3.000 полицајаца. Али нас је то коштало око 150.000 евра. Нема ничег спорног када држава за трошкове министарства одваја одређена средства. Године 2003. однос плата и тих трошкова био је 2:1, сада је 3:1. Значи да је 2003. свега трећина буџета ишла за активности МУП-а – улагања, инвестиције, програме. Сада иде само једна четвртина, а од те четвртине 26 одсто је смањено ребалансом буџета. Једино што је добро јесте договор да полицијским службеницима неће бити смањене плате за разлику од других државних службеника

Колика је просечна плата у полицији?

У полицији је нешто мало виша, била је на нивоу 35.000 динара. Полицајац Владимир Грандић који је убијен у Новом Саду имао је плату 34.000-35.000 динара. И зато је у Београду попуњеност полиције 70 одсто, од чега 30 одсто долази из других градова. За разлику од неких других делатности, ми немамо притисак да неко дође да ради у Београд него сви траже да иду из Београда, да раде тамо одакле су, јер сваки дан путују за Београд. Један чак сваки дан долази из Новог Пазара. А ми не можемо да то учинимо, јер у Београду имамо мањак полиције.

Рекли сте да је пуцању полицајца, пуцању државу, а с друге стране да ниједан полицајац не сме да буде изнад закона.

Мој отац је био полицајац и ја најбоље знам какав је хлеб који се једе у тој кући. Свакога дана испраћате човека на посао и не знате да ли ће се жив вратити. И тако цео живот. Та професија је под оком јавности и ја никада нећу дозволити да полиција ради нешто што ни ја као грађанин нисам волео да видим – да буде бахата, да прекорачује своја овлашћења.

У Новом Саду, током нереда навијача, видели смо како пет полицајаца бију човека који лежи. Да ли су предузете неке мере против њих?

Свуда тамо где постоји прекорачење овлашћења, ми водимо поступке, било по пријавама, било нашом иницијативом. Велики број људи је под неким дисциплинским мерама, негде су поднете и кривичне пријаве. Неће бити толерисано било какво прекорачење, али, с друге стране, цела држава треба да да подршку полицији за борбу против криминала. Јер ви ако немате добру технику, цабе сте одличан криминалистичар.

Ухапшен је Сретен Јоцић који у јавности слови за нарко-боса, за шефа неких криминалних група, на врху је лествице, ухапшен је. Шта се ту дешава?

Ја не волим да коментаришем појединачне случајеве, нарочито када ти случајеви пређу из полицијских руку у руке суда и тужилаштва. По налогу тужилаштва и Специјалног тужилаштва Јоцић је приведен зато што је постојала основана сумња да је умешан у убиство Иве Пуканића. Сада се води поступак, и у суштини то ће сада ићи у руке суда и тужилаштва, испитиваће се, то је био разлог зашто га је полиција привела, као што знате, на основу, пре свега информација које су стигле од хрватског тужилаштва, на основу договора и споразума који постоји између два тужилаштва и који је био примењиван и у другим случајевима.

Ухапшен је на Дединју у Толстојевој 33. Шта пише у његовој личној карти као место боравка?

То бих морао да проверим. А пошто се сада спекулише зашто он живи у кући Милошевића желим да кажем да су то приватне ствари породице Милошевић. У то ја не улазим нити СПС има било какве везе с тим.

Докле се стигло у случајевима Панић и Зарић?

Пише: Ивица Дачић
четвртак, 30 април 2009 17:07

Када је реч о Панићу, ту је теже утврдити шта се тачно догодило зато што не постоје сведоци који би могли да наведу ко је нанео повреде од којих је после 15-20 дана дошло до смртних последица. Истрага се по налогу тужилаштва води у министарству. Када је реч о Зарићу, ми немамо разлога да штитимо било ког полицајца зато што је прекорачио овлашћења. Истрага се води и показате се да ли је било неког физичког контакта између њих двојице или је било прекорачења овлашћења са смртним последицама.

Ко ли ко је нових пасоша издао то до сада?

Око по-ла ми-ли-о-на. Ве-о-ма је ва-жан број нових пасоша, јер то је један од кри-те-ри-ју-ма за ви-зну ли-бе-ра-ли-за-ци-ју. Ми смо у Бе-о-гра-ду и Но-вом Са-ду отво-ри-ли но-ва ме-ста за из-да-ва-ње пасоша, али гра-ђа-ни мо-ра-ју да раз-у-ме-ју да МУП не рас-по-ла-же до-вољ-ним ре-сур-си-ма, јер је нео-п-ход-но за-по-шља-ва-ње ве-ли-ког бро-ја љу-ди и отва-ра-ње нових ме-ста за при-јем зах-те-ва, што ми не мо-же-мо. С дру-ге стра-не, ми из-да-је-мо ре-кор-дан број пасоша: не-дељ-но се из-да-је 27.000 нових пасоша.

(Разговарали: О. Милановић, Р. Станић)